

Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par kultūras daudzveidības un kultūru dialoga sekmēšanu Eiropas Savienības un tās dalībvalstu ārējās attiecībās

(2008/C 320/04)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠO DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

1. ŅEMOT VĒRĀ:

- Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu;
- UNESCO 2005. gada 20. oktobra Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu ⁽¹⁾;
- UNESCO 1970. gada 14. novembra Konvenciju par pasākumiem, kas jāveic, lai aizliegtu un nepieļautu kultūras vērtību nelikumīgu importu, eksportu un nodošanu;
- Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1983/2006/EK (2006. gada 18. decembris) par Eiropas starpkultūru dialoga gadu (2008. gads) ⁽²⁾;

2. PAUŽOT GANDARĪJUMU PAR:

- 2008. gada 19. un 20. jūnija Briseles Eiropadomes prezidentvalsts secinājumiem ⁽³⁾, saskaņā ar kuriem kultūras sadarbību un kultūru dialogu uzskata par neatņemamu ārpolitikas daļu;

3. ATSAUCOTIES UZ:

- Padomes Rezolūciju (2007. gada 16. novembris) par Eiropas kultūras plānu ⁽⁴⁾;
- Padomes 2008. gada 21. maija secinājumiem par starpkultūru kompetencēm ⁽⁵⁾;
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju 2008. gada 21. maija secinājumus par darba plānu kultūras jomā no 2008. līdz 2010. gadam ⁽⁶⁾;

4. AR INTERESI PIENĒMOT:

- Komisijas 2007. gada 10. maija paziņojumu par Eiropas darba kārtību kultūrai augošas globalizācijas apstākļos ⁽⁷⁾;

5. TĀ KĀ:

- kultūru dialogs var palīdzēt veicināt atsevišķu personu un tautu tuvināšanos, konfliktu novēršanu un konfliktos iesaistīto pušu samierināšanu, it īpaši reģionos, kuros izveidojusies politiski nedroša situācija;
- sadarbība un apmaiņa kultūras jomā, tostarp audiovizuālajā jomā, var palīdzēt veidot uz partnerību balstītas attiecības, stiprināt pilsoniskās sabiedrības stāvokli un nozīmi, sekmēt demokratizāciju un labu pārvaldību un veicināt cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu;
- kultūra, būdama būtiska uz zināšanām balstītas ekonomikas sastāvdaļa, ir arī joma ar spēcīgu ekonomisku potenciālu, kā par to jo īpaši liecina kultūras un radošās industrijas, kā arī ilgtspējīgs kultūras tūrisms;
- Eiropas vieta pasaulē no mākslinieciskā, intelektuālā un zinātniskā viedokļa ir būtiski atkarīga no dinamiska radoša darba kultūras jomā un kultūras sakariem ar trešām valstīm;
- Eiropas un citu pasaules reģionu kultūras sakari var būt nozīmīgi, lai attīstītu kultūru dialogu un izstrādātu kopējus kultūras projektus; turklāt Eiropas Savienībai ir jānodrošina, ka veicina tās kultūras un valodu daudzveidību;

6. AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU ATBILSTĪGI SAVĀM KOMPETENCĒM UN PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:

A. Censties panākt šādus politiskus mērķus:

1. stiprināt kultūras vietu un nozīmi tajās politikas jomās un programmās, kas saistītas ar ārējām attiecībām, un veicināt sadarbību ar trešām valstīm un kultūras jomā kompetentām starptautiskām organizācijām, it īpaši UNESCO un Eiropas Padomi, lai uzlabotu veikto kultūras pasākumu kvalitāti un dažādību un kopumā palīdzētu sasniegt ārpolitikas un ilgtspējīgas attīstības mērķus;
2. popularizēt UNESCO 2005. gada 20. oktobra Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu:

- veicināt minētās konvencijas — galvenā kultūras attiecību elementa Eiropas Savienības un tās dalībvalstu un trešo valstu starpā un viena no pasaules līmeņa pārvaldības pilāriem — ratifikāciju un īstenošanu;

⁽¹⁾ Padomes Lēmums 2006/515/EK (2006. gada 18. maijs), lai noslēgtu Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu (OV L 201, 25.7.2006., 15. lpp.).

⁽²⁾ OVL 412, 30.12.2006., 44. lpp.

⁽³⁾ Dok. 11018/08.

⁽⁴⁾ OVC 287, 29.11.2007., 1. lpp.

⁽⁵⁾ Dok. 9021/08.

⁽⁶⁾ OVC 143, 10.6.2008., 9. lpp.

⁽⁷⁾ COM(2007) 242 galīgā redakcija.

- ārējās attiecībās pilnībā ņemt vērā kultūras pasākumu, preču un pakalpojumu īpašās iezīmes, kas ir saistītas gan ar ekonomiku, gan ar kultūru;
 - uzsākt vai turpināt politikas dialogu ar trešām valstīm, it īpaši saistībā ar juridiskām un regulatīvām sistēmām, lai palielinātu kultūras vietu to politikā;
 - veicināt kultūras jomā tādu ārpolitiku, kas būtu labvēlīga kultūras vērtību un pakalpojumu apmaiņai ar trešām valstīm, it īpaši ar topošajām ekonomikas lielvalstīm, šīs apmaiņas dinamikai un līdzsvaram, lai saglabātu un veicinātu kultūras daudzveidību pasaulē un lai veicinātu Eiropas kultūras ekonomikas dzīvotspēju;
 - stiprināt kultūras ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā un partnerības garā veicināt sadarbību un solidaritāti ar jaunattīstības valstīm, jo īpaši, lai uzlabotu šo valstu spējas aizsargāt un veicināt kultūras izpausmju daudzveidību, tostarp kultūras nozari un mūsdienu radošo darbu;
3. veicināt kultūru dialogu, cenšoties turpināt konkrētus projektus, informatīvus pasākumus un paraugprakses apmaiņas, kas dalībvalstīs un ārpus Eiropas Savienības sekmīgi īstenoti saistībā ar Eiropas kultūru dialoga gadu (2008. gads), jo īpaši, ņemot vērā ziņojumu, ko par šo gadu sagatavos Komisija.

B. Noteikt vispusīgas un saskanīgas pieejas:

- izstrādāt Eiropas stratēģiju, lai konsekventi un sistemātiski iekļautu kultūras jautājumus Eiropas Savienības ārējās attiecībās, un veicināt to, ka Eiropas Savienības rīcība papildina dalībvalstu rīcību;
- īstenot konkrētas stratēģijas ar reģioniem un trešām valstīm, lai precizētu mērķus un līdzekļus rīcībai kultūras attiecību jomā; šīs stratēģijas jo īpaši būs pielāgotas to kultūras nozares īpatnībām un ilgtspējīgas attīstības perspektīvām, stāvoklim kultūras sakaru jomā ar Eiropas Savienību, kā arī to ekonomikas un sociālajai situācijai;
- šīs konkrētās stratēģijas varēs definēt, ievērojot Līgumā paredzēto kompetenču sadalījumu, pēc izpētes un ar atbilstīgām valstīm un reģioniem veiktas saskaņošanas procesa beigām.

C. Šajā sakarā stiprināt atbalstu:

- kultūras pasākumiem, kas veikti sadarbībā ar trešām valstīm vietējā, reģionālā vai valsts mērogā, it īpaši, lai

veicinātu kopražojumus un mijiedarbību kultūras un mākslinieciskās jomās, atbalstot mākslinieku un kultūras speciālistu apmācības un mobilitāti, kā arī stiprinot, ja vajadzīgs, partnervalstu kultūras nozaru attīstības spējas, jo īpaši, izmantojot speciālo zināšanu apmaiņu;

- tam, lai popularizētu starptautiskus Eiropas kultūras pasākumus, preces un pakalpojumus, tostarp ar audiovizuālu ievirzi, piemēram, ārējus audiovizuālus pakalpojumus, un Eiropas mākslinieku un kultūras ekspertu mobilitātei ārpus Eiropas Savienības;
- daudzvalodībai, — it īpaši valodu mācībām, tulkojumiem un visu Eiropas valodu potenciāla attīstībai, lai stiprinātu kultūras un ekonomikas dialogu ar pārējo pasauli, — kā arī kultūru kompetencei;
- jauniešu mobilitātei atbilstīgi attiecīgām Kopienas ierosmēm un programmām, viņu kultūras un mākslinieciskajai izglītībai, tostarp mediju lietošanas, kā arī viņu piekļuvei mākslinieciskām izpausmēm visā daudzveidībā;
- autortiesību un blakustiesību aizstāvībai un viltošanas un pirātisma novēršanai un apkarošanai starptautiskā mērogā saistībā ar attiecīgiem divpusējiem un daudzpusējiem nolīgumiem un politisko dialogu un sadarbību ar trešām valstīm;

- materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma aizsardzībai, saglabāšanai un vērtības celšanai un starptautiskai sadarbībai, tostarp pieredzes apmaiņas ceļā, ņemot vērā minēto UNESCO 1970. gada konvenciju saistībā ar cīņu pret kultūras vērtību, īpaši nelikumīgi veiktu izrakumu vai pieminekļu izlaušanās ceļā iegūtu vērtību, zādzībām un nelegālu pārvietošanu.

D. Attiecīgi izstrādāt šādas darba metodes un instrumentus:

- analizēt trešo valstu kultūras nozares, tostarp analizēt to attīstības perspektīvas un tiesisko regulējumu, lai palīdzētu labāk noteikt stratēģijas un veicamos pasākumus; Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm un trešām valstīm sniegs ieguldījumu šajā analizē;
- izmantot dalībvalstu pieredzi un veicināt sinerģijas, lai palīdzētu panākt to, ka Eiropas Savienības un dalībvalstu veiktās darbības papildina cita citu, un rosinātu vairāk darbību un kopēju kultūras projektu izveidi starptautiskā mērogā; šeit nozīmīga varētu būt kultūras atvērtā koordinācijas metode;

- ievērojot pašreizējos finansēšanas instrumentus, nodrošināt, lai tiktu izstrādātas darbības programmas, kas pielāgotas dalībvalstu un partnervalstu kultūras nozares iezīmēm, jo īpaši mazām ražošanas un izplatīšanas struktūrām, un vietējām īpatnībām: nodrošināt speciālistiem labāku piekļuvi informācijai par atbalsta programmām un aktivitātēm, vienkāršot subsīdiju ieguves procedūras, reģistrēt ilgtermiņa finansiālo palīdzību utt.;
 - risinot sarunas par starptautiskiem nolīgumiem ar reģionālām organizācijām vai partnervalstīm, ņemt vērā stratēģijas, kas izstrādātas ar katru no minētajām organizācijām vai valstīm;
 - mudināt māksliniekus, kultūras speciālistus un, plašākā mērogā, pilsonisko sabiedrību gan dalībvalstīs, gan partnervalstīs piedalīties ārējās kultūras politikas izstrādē un īstenošanā;
 - visbeidzot, veicināt plašāku sadarbību starp Eiropas Savienības dalībvalstu kultūras iestādēm trešajās valstīs, tostarp kultūras institūtiem, un līdzvērtīgām iestādēm minētajās valstīs, jo īpaši, sasaistot tās tīklā.
-